

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Grafiekpoltie: Rijkswaterstaat overdrijft natuurcompensatie met bomen-infographic

Wijnker, W.

Citation

Wijnker, W. (2022). Grafiekpoltie: Rijkswaterstaat overdrijft natuurcompensatie met bomen-infographic. *Nieuwscheckers*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3512143>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3512143>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Grafiekpolitie | Rijkswaterstaat overdrijft natuurcompensatie met bomen-infographic

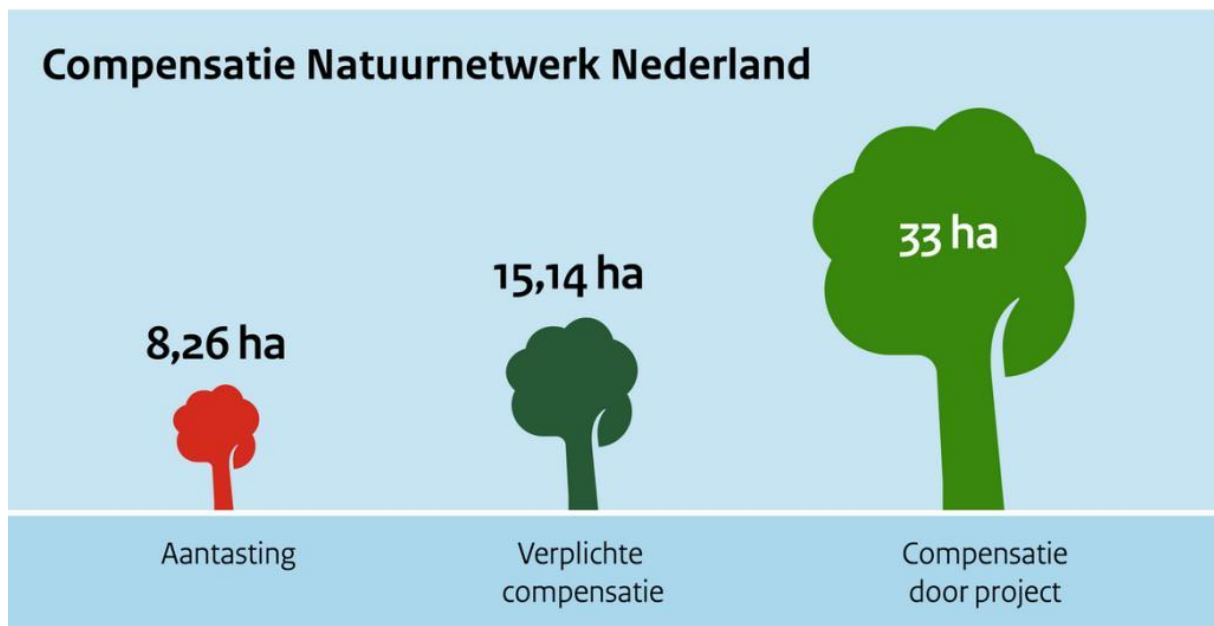
Een infographic van Rijkswaterstaat gaf een overdreven rooskleurig beeld van de natuurcompensatie bij de werkzaamheden aan de A27/A12 bij Utrecht. Rijkswaterstaat heeft na vragen van Nieuwscheckers de grafiek aangepast.

- [Winnifred Wijnker](#)

20 december 2022 leestijd 2 minuten

Rijkswaterstaat [verstrekt informatie](#) over de geplande wegwerkzaamheden voor verbreding van de snelweg rond Utrecht. Bij het knooppunt A27/A12 bij Amelisweerd moet voor die verbreding een stuk natuur uit het Natuurnetwerk Nederland (NNN) verdwijnen. NNN is het netwerk van gebieden '[waar de natuur voorrang heeft](#)'. Als daar, bijvoorbeeld voor de aanleg van een weg, toch iets uit verdwijnt, moet dat gecompenseerd worden.

In de grafiek hieronder wil Rijkswaterstaat laten zien meer te compenseren dan de richtlijnen voorschrijven.

De originele grafiek

Oordeel

Misleidend

Bron van de grafiek

De grafiek is te vinden op de informatiepagina van Rijkswaterstaat ([gearchiverde link](#)) over geplande wegverbreding bij knooppunt A27/A12. Rijkswaterstaat legt uit wat natuurcompensatie inhoudt:

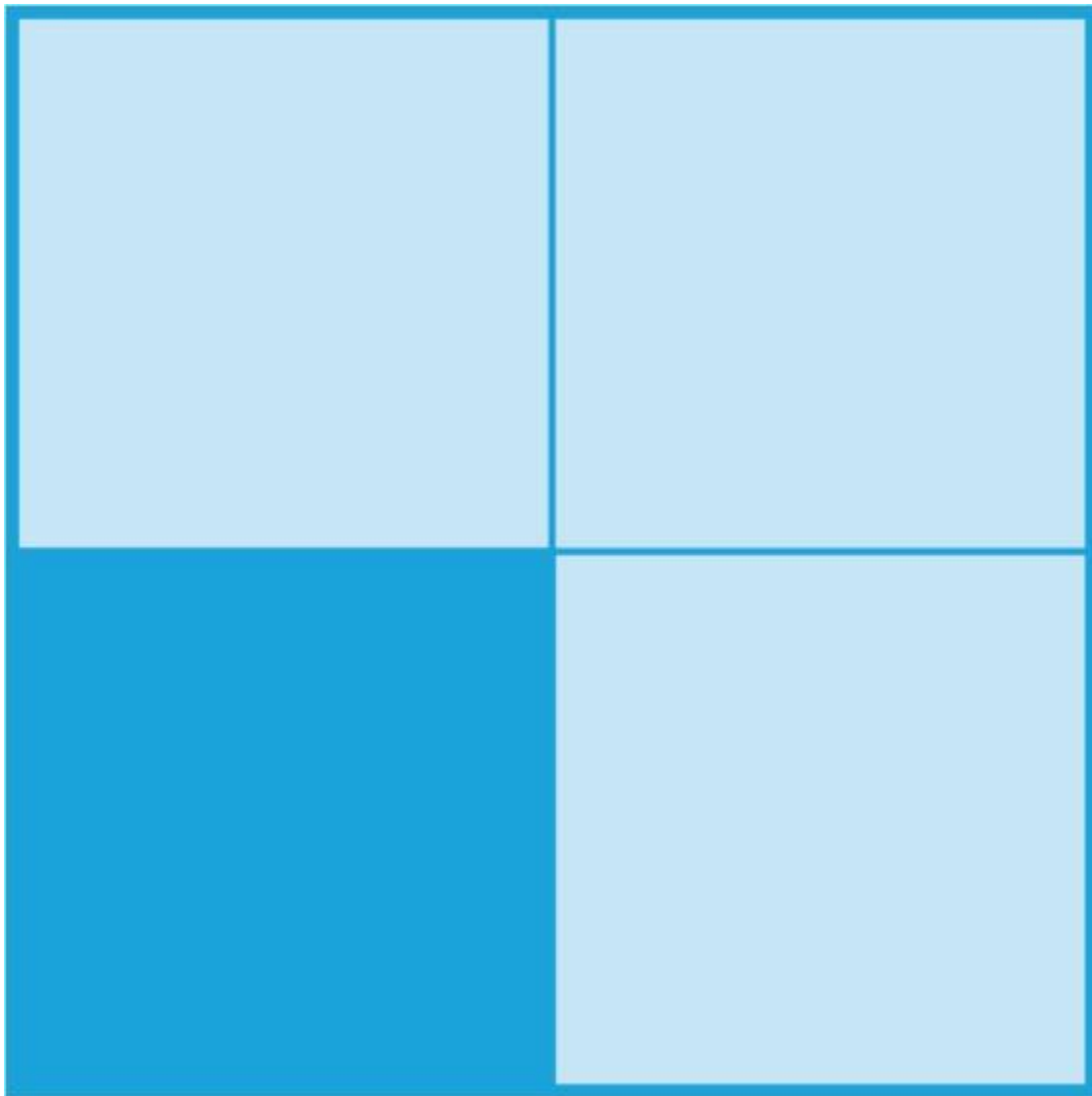
Compensatie kan bestaan uit het verbeteren van het leefgebied van planten en dieren. Of er worden nieuwe leefgebieden ontwikkeld. Het verwerven, inrichten en langdurig beheren van dit soort nieuwe natuur hoort ook bij de compensatie. Zo gaat er per saldo geen natuur verloren.

We compenseren natuur die wordt aangetast geheel in oppervlaktes. Omdat dit tijd nodig heeft om zich verder te ontwikkelen, zorgen we voor een zogeheten 'kwaliteitstoeslag'. Dit is natuur die we éxtra compenseren, zodat de kwaliteit en diversiteit op korte termijn niet achteruitgaat.

De grafiek laat volgens Rijkswaterstaat het volgende zien: 'Voor de 8,26 hectare natuur uit het Natuurnetwerk Nederland die verdwijnt, brengen we 33 hectare nieuwe natuur terug.'

Waarom is deze grafiek misleidend?

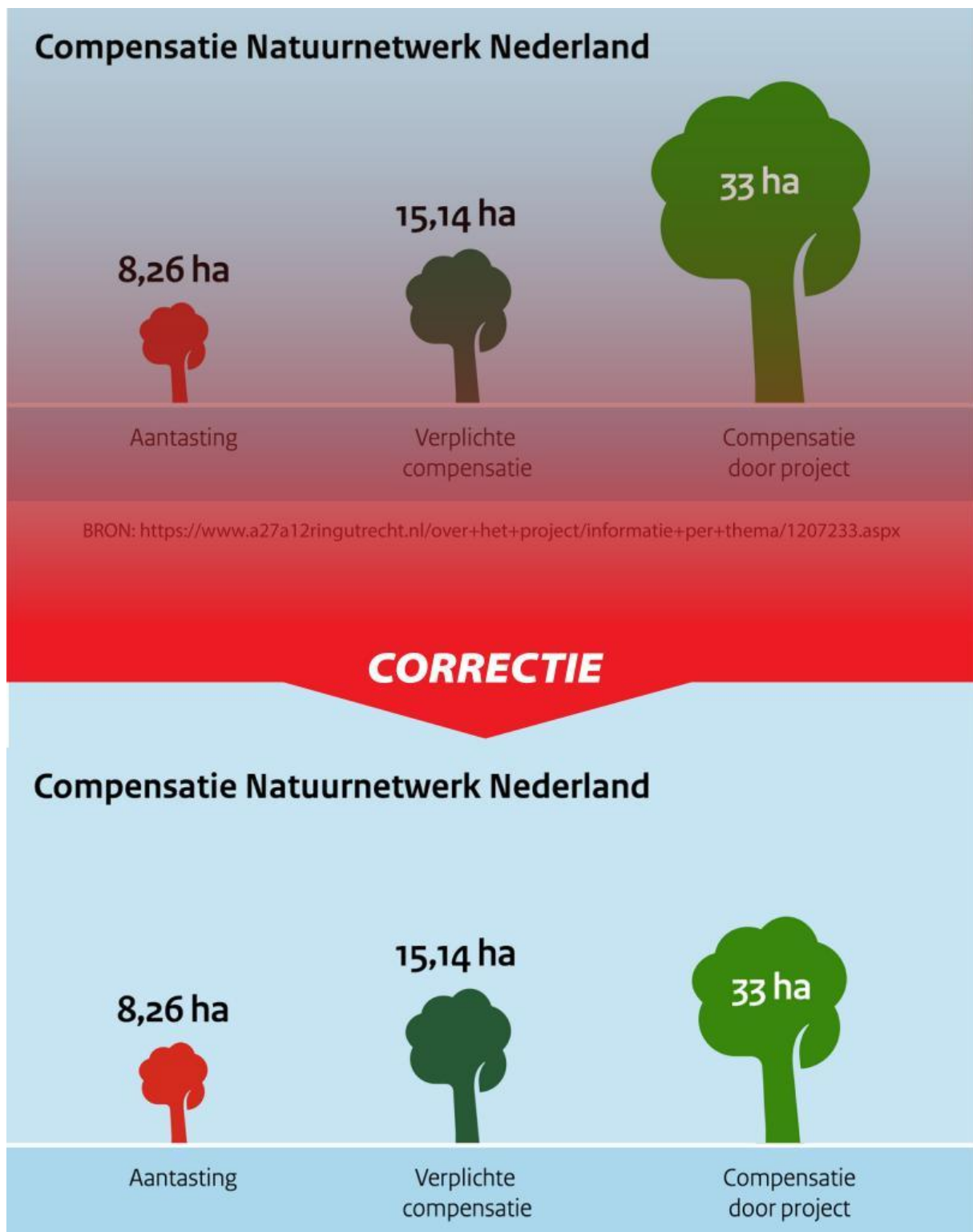
Dit is een *oppervlaktegrafiek* met boom-iconen. Het oppervlak van elk icoon representeert een waarde, in dit geval hectaren natuur. In deze grafiek lijken de iconen echter te zijn gebruikt als staven in een staafdiagram. In een *staafdiagram* lees je de waarde van een staaf af op de verticale as, waarbij elke staaf in het diagram een gelijke dikte heeft. Hoe verder je de staaf naar boven uitrekt, des te groter de waarde die het representeert.

Om de verhoudingen van de afbeelding kloppend te houden worden iconen zowel in verticale als in horizontale richting opgerekt als ze een grotere waarde moeten weergeven. Maak je een icoon twee keer zo lang, dan wordt de breedte ook twee keer zo breed. Het oppervlak wordt daarmee (2×2) vier keer zo groot – zie het voorbeeld hiernaast.

In de boom-icoongrafiek moet de boom rechts een waarde representeren die iets meer dan *twee keer zo groot* is als die van de boom in het midden. De boom rechts is echter twee keer zo lang én breed als de boom in het midden. Het oppervlak is dus *vier keer zo groot*. Opmerkelijk is dat de verhouding tussen de boom links en die in het midden wel klopt.

De grafiek hieronder laat zien hoe het wel had gemoeten.

De gecorrigeerde grafiek

Reactie Rijkswaterstaat

‘Dit was beslist niet onze intentie’, zegt Stephan Lahaye, die als omgevingsmanager ook verantwoordelijk is voor de communicatie over het A27/A12-project, als Nieuwscheckers vraagt naar de overdrijving in de infographic. Hij heeft de grafiek [direct laten aanpassen](#). Dit is de nieuwe versie:

Compensatie Natuurnetwerk Nederland

Nieuwe versie van de grafiek op de site van Rijkswaterstaat